

sacrilegium. Item ex Concilio Agathensi: Clerici, vel sæculares, qui oblationes parentum aut datas, aut testamento relictas, retinere perstiterint, aut id, quod ipsi donauerint Ecclesijs vel monasterijs, crediderint auferendum, sicut sancta Synodus statuit, velut necatores pauperum, quousque redant, ab Ecclesijs excludantur. Illos vero qui in clericos violentas manus, nisi forte se defendentes iniiciunt, pœnam excommunicationis incurrere sacrosancta Romana iam pridem statuit, & inuiolabiliter tenet Ecclesia: nec a quoquam omnino, nisi a Romano Pontifice, vel de mandato eius absolui patitur, aut permittit. Vos itaque ipsius, quæ omnium Ecclesiarum caput est & magistra, vestigijs inhærentes, eius ac nostræ in supradictis omnibus acquiescite sanctioni: & secundum ea quæ a sanctis patribus & prædecessoribus nostris instituta prædiximus, obseruate, atque ab omnibus per Episcopatus vestros quantum in vobis est, faciatis firmiter & inuiolabiliter obseruari. Contemptores equidem Ecclesiastica præcipimus vsque ad condignam pœnitentiam ultione percelli. Obedientibus autem sit pax Domini nostri Iesu Christi: quatinus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & in futuro præmia æterna pacis inueniant. Datum Tusculani IV. Idus Septembris.

55. 1165—1181, d. 11 Sept. Tusculanum.

Påfv. ALEXANDER III:s uppmaning till Sveriges och andra Nordiska Rikens Konungar, Furstar och andra Christna att troget framhårda i Christen tro och lydnd mot Påfven och Presterskapet och att företaga härfårder till Christendomens utbredande i Estland, med löfte om ett års eller lika afat med hvad som plågar gifvas för valfart till H. Grafven, för dem som tappert strida mot hedningarna, och syndernas fullkomliga förlåtelse för dem som falla i striden.

K. h. 2. 621. n:o 21.

Alexander Papa III. Regibus & Principibus, & alijs Christi fidelibus, per regna Danorum, Noruegensium, Guetomorum, & Gothorum¹⁾ constitutis.

Non parum animus noster affligitur, & amaritudine non modica & dolore torquetur, cum feritatem Estonum & aliorum paganorum illarum partium aduersus Dei fideles, & Christianæ fidei cultores grauius, insurgere, & immaniter debacchari audimus, & Christiani nominis impugnare virtutem. Veruntamen laudamus & benedicimus Dominum, quod vos in fide Catholica, & in deuotione sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, quæ omnium Ecclesiarum caput est, & magistra à Domine constituta, super omnes alias Ecclesias cælesti priuilegio obtinet principatum, immobili firmitate persistitis, & Christianæ religionis vinculum & vnitatem seruatis. Vnde quoniam expedit officio nostro, ea quæ ad corroborationem fidei, & animarum vestrarum noscuntur pertinere

¹⁾ per Regna Sueonum, Gothorum, Danorum, & Noruegensium. K. c. 155.

salutem, vobis sollicita exhortatione suggerere, & studiosius suadere, vniuersitatem vestram monemus & exhortamur in Domino, quatinus diuino cultui intendere, misericordiam & iustitiam & iudicium diligere, a rapinis & iniquis openibus abstinere, deuota Deo & accepta obsequia impendere, prædictæ sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, tanquam matri & magistræ vestræ, debitum honorem & reuerentiam exhibere; Episcopis, sacerdotibus, & alijs prælatis vestris humiliter obedire, & eis decimas, primitias & oblationes, & alias iustitias suas reddere, & ipsos tanquam patres & pastores animarum uestrarum honorare modis omnibus studeatis, & iura eorum defendere, manu tenere propensius, & conseruare curetis, & armis cælestibus præmuniti, & Apostolicis exhortationibus confirmati ad defendendam Christianæ fidei veritatem spiritu fortitudinis accingamini, taliter in brachio forti ad propagandam Christiani nominis religionem intendentes, vt victoriam de inimicis possitis consequi, & coronam iustitiæ, quæ vobis reposita est, patrante Domino, adipisci. Nos enim eis, qui aduersus sæpe dictos paganos potenter & magnanimitè decertauerint, de peccatis suis, de quibus confessi fuerint & pœnitentiam acceperint, remissionem vnus anni, confisi de misericordia Dei, & meritis Apostolorum Petri & Pauli, concedimus, sicut his qui sepulchrum Domini cum visitant concedere consueuimus. Illis autem, qui in conflictu illo decesserint, omnium suorum, si pœnitentiam acceperint, remissionem indulgemus peccatorum. Datum Tusculani III. Idus Septembris.

56. 1165—1181, d. 11 Sept. Tusculanum.

Påfv. ALEXANDER III:s Bref till Årke-Biskopen i Upsala och hans Lyd-Biskopar, med befallning att strängt bestraffa barnamord och tidelag, och stadgande af 3 års penitens för mödrar som kvävt döpt barn, och 5 för odöpt; att H. nattvard ej fick utdelas i obehöriga ämnen, eller med bröd doppadt i vin, men väl med vattenblandadt vin; att äktenskap ej fick ingås utan presterlig vigsel, ej heller mellan närmare släktingar än i 7:de led, dock behöfde de redan i 4:de och 5:te skyldskapsledet sammanvigde ej åtskiljas, men sådanas giftermål därefter ingalunda tillåtas.

K. h. 2: 621. n:o 22.

Alexander Papa III. Vpsellensi Archiepiscopo, & suffraganeis eius.

Vice beati Petri Apostolorum principis, largiente Deo & Domino nostro, qui ait, *Speculatorem dedi te domui Israel*, super gentes & regna, licet immeriti, in Apostolicæ sedis specula constituti, pontificalis officij debito pro vniuersis compellimur sollicitudinem gerere, & antiquo hosti, qui tanquam sæuissimus leo circuit quærens quem deuoret, pastorali prouidentia obuiare, ne gregem Dominicum inuadat, & diuersis eum vitiorum morsibus laceret. Inde est quod vehementi cor nostrum doloris pulsatur stimulo, audito quod